

Vihdin kunnan keskusvaalilautakunnalle toimitettujen ehdokashakemusasiakirjojen tarkastaminen / kuntavaalit 2025

Keskusvaalilautakunta 10.03.2025 § 14
434/00.00.00.03/2024

Voimassa oleva lainsäädäntö

Valmistavassa käsittelyssä 10.3.2025 keskusvaalilautakunnan tehtävänä on vaalilain 35 §:n mukaan tutkia ehdokashakemusasiakirjojen asianmukaisuus. Tämä tarkoittaa sitä, onko ehdokashakemukset ja muut vaadittavat asiakirjat jätetty laissa säädettyssä määräajassa ja onko asiakirjat laadittu laissa tai sen nojalla säädetyn tai määrätyin muodoin sekä ovatko ehdokkaat vaalikelpoisia ja onko heidän ehdokkuudelleen muutoin laissa säädettyä estettä.

Vaalilain 36 §:n mukaan puolueen, yhteislistan tai yhteislistaan kuulumattoman valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehelle on viipymättä huomautettava, jos:

- 1) ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole tehty tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti taikka ehdokashakemukseen ei ole liitetty tässä laissa edellytetyjä asiakirjoja;
- 2) ehdokashakemusasiakirjoja ei muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä voida pitää lainmukaisina; taikka
- 3) ehdokkaaksi on asetettu henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on asetettu samoissa vaaleissa ehdokkaaksi kahdella tai useammalla listalla.

Vaalilain 38 §:n mukaan vaaliasiamiehillä, joille huomautuksia on tehty, on kuntavaaleissa 2025 oikeus viimeistään keskiviikkona 12.3. ennen kello 16 tehdä huomautuksista johtuvat oikaisut sekä täydentää ehdokashakemusta ja siihen liitettyjä asiakirjoja. Saman ajan kuluessa vaaliasiamiehillä on oikeus tehdä tarvittavia ehdokkaan nimeä, arvoa, ammattia tai tointa taikka kotikuntaa koskevia tarkistuksia. Jos huomautus koskee ilmoitusta vaaliliitosta, puolueiden vaaliasiamiehillä on oikeus antaa yhteinen kirjallinen ehdotuksensa ilmoituksen oikaisemiseksi.

Jos huomautus on tehty 36 §:n 3 momentin 3 kohdassa mainitusta syystä, vaaliasiamiehellä on oikeus tämän pykälän 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa poistaa ensin mainitussa lainkohdassa tarkoitettu ehdokas.

Vaalilain 146 §:n mukaan kuntavaaleissa voivat ehdokkaita asettaa puolueet ja äänioikeutetut, jotka ovat perustaneet valitsijayhdistyksen.

Vaalilain 147 §:n perusteella puolueella, vaaliliitolla tai yhteislistalla on oikeus asettaa kussakin kunnassa enintään valittavien valtuutettujen

puolitoistakertainen määrä ehdokkaita. Vihdissä tämä tarkoittaa enintään 64 ehdokasta/ryhmä.

Vaalilain 148 §:n mukaan sama henkilö saadaan samoissa vaaleissa asettaa vain yhden puolueen tai yhden valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi.

Vaalilain 149 §:n mukaan puolueen ehdokkaat asettaa puolueen kunnan keskusvaalilautakunnalle ilmoittama puolueen henkilöjäseniä kunnassa edustava yhdistys.

Vaalilain 151 §:n mukaan kullakin ehdokkaita asettavalla puolueella ja ehdokkaan asettavalla valitsijayhdistyksellä tulee olla vaaliasiamies ja jokaisella vaaliasiamiehellä varamies. Lisäksi yhteislistan muodostaneitten valitsijayhdistysten on valtuutettava jonkin valitsijayhdistyksen vaaliasiamies toimimaan yhteislistan vaaliasiamiehenä ja toinen hänen varamiehenään. Puolueen tai yhteislistan vaaliasiamies ei saa olla toisen puolueen tai yhteislistan vaaliasiamiehenä. Valitsijayhdistyksen vaaliasiamies ei saa olla puolueen vaaliasiamiehenä eikä muun yhteislistan vaaliasiamiehenä kuin mihin hänen valitsijayhdistyksensä kuuluu eikä toisen valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehenä. Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies ei saa olla kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Vaaliasiamiehen puolesta saa tässä laissa tarkoitetun hakemuksen, ilmoituksen tai oikaisun tehdä hänen kirjallisesti valtuuttamansa henkilö. Mitä tässä laissa säädetään puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehestä, on soveltuvin osin voimassa hänen varamiehestään.

Vaalilain 152 §:n perusteella puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus vuoden 2025 kuntavaaleja varten kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 4.3.2025 ennen kello 16.

Vaalilain 153 §:n mukaan puolueen vaaliasiamiehen on päivättävä ja allekirjoitettava ehdokashakemus ja vakuutettava siinä, että ehdokkaat ovat vaalikelpoisia. Puolueen ehdokashakemukseen on liitettävä:

- 1) ehdotus puolueen ehdokaslistaksi, jossa on mainittava siinä järjestyksessä kuin ehdokkaat ehdokaslistojen yhdistelmässä asetetaan, kunkin ehdokkaan nimi ja arvo, ammatti tai toimi enintään kahta ilmaisua käyttäen; etunimen rinnalla tai sen sijasta voidaan käyttää yleisesti tunnettua ehdokkaan puhuttelunimeä tai etunimeä lyhennettynä; ehdokaslistassa ei saa olla muita merkintöjä, paitsi jos ne ovat tarpeen ehdokkaan henkilöllisyyden täsmentämiseksi;
- 2) kunkin ehdokkaan allekirjoittama ja hänen henkilötunnuksellaan varustettu suostumus hänet asettaneen puolueen ehdokkaaksi ja suostumus ottaa vastaan valtuutetun toimi sekä vakuutus, ettei hän ole samoissa vaaleissa suostunut toisen puolueen eikä valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi;

3) puolueen nimen kirjoittamiseen oikeutettujen antama ilmoitus siitä, että yhdistys, jonka puolesta puolueen vaaliasiamies esiintyy, edustaa puolueen henkilöjäseniä kunnassa; ja

4) puoluetta edustavan yhdistyksen antama ilmoitus puolueen vaaliasiamiehen ja hänen varamiehensä nimestä, henkilötunnuksesta ja yhteystiedoista sekä yhdistyksen puolueen vaaliasiamiehelle ja hänen varamiehelleen antama valtakirja.

Vaalilain 154 §:n mukaan jos puolueet ovat sopineet yhtymisestä vaaliliitoksi, siitä on laadittava yhteinen ilmoitus, jossa luetellaan vaaliliittoon yhtyvät puolueet ja joka kaikkien vaaliliittoon yhtyvien puolueiden vaaliasiamiesten on allekirjoitettava. Vaaliliittoon yhtyneen puolueen vaaliasiamiehen on annettava ilmoitus kunnan keskusvaalilautakunnalle samanaikaisesti puolueen ehdokashakemuksen kanssa.

Kuntalain 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) mukaan valtuutetun yleisen vaalikelpoisuuden edellytykset ovat:

1) henkilöllä on kotikunta siinä kunnassa, jossa hän on ehdokkaana;

2) henkilöllä on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan; ja

3) henkilö ei ole vajaavaltainen.

Edelleen kuntalain 70 §:n mukaan ehdokkaaksi valtuustoon valitsemista varten voidaan asettaa vain henkilö, joka on antanut kirjallisen suostumuksensa valtuutetun toimen vastaanottamiseen.

Kuntalain 72 §:n mukaan vaalikelpoinen valtuuston ei ole:

1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;

2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön; eikä

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Lisäksi kuntalain 72 §:ssä on mainittu, että edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Määräaikaan eli 4.3.2025 klo 16 mennessä on keskusvaalilautakunnalle jätetty liitteenä olevien puolueiden ehdokashakemukset. Tiedot ovat julkisuuslain mukaan julkisia.

Valmistelija	Antti Luukkanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Keskusvaalilautakunnan sihteeri
Ehdotus	<p>Keskusvaalilautakunta päättää Vihdin kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneiden vuoden 2025 kuntavaalien ehdokashakemusasiakirjojen hyväksymisestä seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kaikkien liitteessä mainittujen puolueiden ehdokashakemusasiakirjat mukaan lukien ilmoitus vaaliliitosta ovat saapuneet määräaikaan mennessä ja ne ovat lainmukaisia; ja- Kaikkien liitteessä mainittujen puolueiden ehdokashakemusasiakirjoissa olevien ehdokkaiden vaalikelpoisuudelle ei ole ilmennyt esteitä.
Päätös	<p>Keskusvaalilautakunta päätti Vihdin kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneiden vuoden 2025 kuntavaalien ehdokashakemusasiakirjojen hyväksymisestä seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kaikkien liitteessä mainittujen puolueiden ehdokashakemusasiakirjat mukaan lukien ilmoitus vaaliliitosta ovat saapuneet määräaikaan mennessä ja ne ovat lainmukaisia; ja- Kaikkien liitteessä mainittujen puolueiden ehdokashakemusasiakirjoissa olevien ehdokkaiden vaalikelpoisuudelle ei ole ilmennyt esteitä.
Tiedoksi	